

Prima instanță - Judecătoria Hîncești, sediul Central (jud. : T. Mereuță)

Instanța de Apel - Curtea de Apel Chișinău (jud. : I. Secrieru ; M. Viorica; I. Cotruță)

Î N C H E I E R E

24 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Budeac Diana,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu
Răspundere Limitată „Lencomauto” împotriva Dianei Budeac privind recuperarea
prejudiciului material cauzat urmare a accidentului rutier, încasarea datoriei pentru
chiria automobilului, încasarea venitului ratat, compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2020 prin care s-a
respins apelul declarat de Budeac Diana și s-a menținut hotărârea Judecătoriei
Hîncești, sediul Central din 12 iunie 2019,

c o n s t a t ă :

La 10 decembrie 2018, S.R.L. „Lencomauto” s-a adresat în instanța de judecată,
cu cerere de chemare în judecată către Budeac Diana cu privire la încasarea
prejudiciului, a datoriei pentru chiria automobilului, a venitului ratat și cheltuielilor
de judecată.

În motivarea acțiunii, a reiterat că, S.R.L. „Lencomauto” deținea automobilul
„Opel Astra H”, anul producerii 2008, în baza contractului de leasing financiar nr.
24/13 din 02 octombrie 2013, încheiat cu compania „Electrosistem” S.A., devenind
posesor de drept al automobilului.

La 28 noiembrie 2015, a încheiat cu Budeac Diana un contract de locațiune a
mijlocului de transport „Opel Astra H”, anul producerii 2008, cu nr. de înmatriculare
XXX.

Părțile au stabilit că, automobilul va fi returnat la 30 ianuarie 2016. Costul
locațiunii (chiriei) s-a stabilit a fi de 945 euro, adică 15 euro pe zi.

La 14 ianuarie 2016 Budeac Diana, aflându-se la volanul automobilului,
închiriat în stare de ebrietate alcoolică avansată (0,52 mg/l în jurul orelor 06.00 pe
traseul Chișinău- Hîncești-Cimișlia la segmentul kilometrului 30 în apropiere de or.
Hîncești a făcut accident rutier și s-a tamponat în copac pe marginea acostamentului.

Ca urmare, prin sentința Judecătoriei Hîncești nr. 1-39/16 din 26 februarie 2016
Budeac Diana a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art.
264/1 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea amenzii de 300 u.c și cu privarea de dreptul de

a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

Automobilul de model „Opel Astra”, aparținea cu drept de proprietate S.A. „Electrosistem”, conform contractului de leasing financiar nr. 24/13 din 02.10.2013, încheiat între locatorul S.A. „Electrosistem” și locatarul S.R.L. „Lencomauto” pentru obiectul leasingului automobilul „Opel Astra” cu nr. de înmatriculare XXX, locatarul al automobilului numit a devenit S.R.L. „Lencomauto”.

Prețul automobilului în contractul de leasing financiar este de 5 500 euro, iar prețul contractului de leasing financiar este de 7543 euro.

Prin certificatul nr. 93 din 24.11.2016 S.A. „Electrosistem” confirmă că valoarea automobilului „Opel Astra” a fost achitată integral. După accident a achitat încă 9 rate de leasing, în total suma de 25 375 lei.

Reclamantul a indicat că, a avut o înțelegere cu Budeac Diana, precum că aceasta va acorda S.R.L. „Lencomauto” bani în sumă de 5 000 euro pentru a procura alt automobil, iar acesta deteriorat îl va lua ea, însă Budeac Diana nu a achitat banii și doar promitea, iar S.R.L. „Lencomauto” suportă pierderi zilnice de pe urma staționării automobilului.

Deoarece automobilul avariat nu avea asigurare CASCO, iar asigurarea de răspundere civilă nu achită despăgubiri în cazul când conducătorul mijlocului de transport era în stare de ebrietate și pentru avarierea și distrugerea autovehiculului prejudiciul cauzat S.R.L. „Lencomauto”, urmează să fie achitat de persoana vinovată în comiterea accidentului rutier.

La 29 martie 2016, s-a făcut examinarea mijlocului de transport de către expertul independent al S.R.L. „Exauto Plus”.

Conform Raportului de evaluare a pagubei nr. 747/03A din 31 martie 2016, valoarea prejudiciului cauzat proprietarului autoturismului „Opel Astra” cu nr. de înmatriculare CQZ 178 s-a stabilit a fi suma de 137 849,81 lei (echivalentul la 6 187,79 euro la cursul 1 euro=22,2777 le la de 14 ianuarie 2016), iar costul mediului de piață a unui automobil analogic este de 108 046,85 lei (echivalentul a 4 850 euro).

Din motiv că valoarea cheltuielilor depășește valoarea medie de piață a unui automobil analogic, expertul a concluzionat că automobilul în cauză nu este raționala de reparat.

Conform actului de predare a lucrărilor din 10 august 2016 valoarea manoperei este de 61 335 lei, pe care reclamanta încă nu le-a achitat.

Acest act reflectă prețul lucrurilor de reparație, însă nu include prețul pieselor și a materialelor utilizate la reparație, deoarece reclamanta le-a procurat fără facturi și cecuri, unele din ele fiind uzate și procurare de la piața de dezmembrare auto.

În asemenea context, prin Raportul de evaluare a pagubei nr. 747/03A din 31 martie 2016 valoarea pieselor necesare pentru reparația automobilului este de 107 267,13 lei și valoarea materialelor este de 6 858,68 lei.

Suma prejudiciului cauzat companiei „Lencomauto” SRL este de 118 397,9 lei.
14.

La 11 ianuarie 2016, înainte de comiterea accidentului rutier și deteriorarea totală a automobilului, reclamantul S.R.L. „Lencomauto” a încheiat contract de locațiune cu S.R.L. „Valedesign-Cons”, prin care reclamantul s-a obligat în calitate de locator, să transmită contra cost automobilul „Opel Astra” cu nr. de înmatriculare XXX la 15 februarie 2016 la prețul chiriei pentru o zi de 400 lei.

Astfel, conform pct. 4.1 din Contractul de locațiune, termenul locațiunii s-a

stabilit din 15 februarie 2016 până la 21 decembrie 2016, adică pentru 320 zile.

La 19 februarie 2016 S.R.L. „Lencomauto” a făcut notificare către S.R.L. „Valedesign-Cons”, prin care a solicitat rezilierea contractului de locațiune din 11 ianuarie 2016, din motiv că nu poate pune la dispoziție automobilul contractat, fiind grav avariat, iar alt automobil de aceeași clasă nu are.

La 22 februarie 2016 părțile au întocmit un Acord de reziliere a contractului de locațiune. În circumstanțele expuse, venitul ratat al reclamantului este de 128 000 lei (400 lei * 320 zile = 128 000 lei).

Reclamantul menționează că, a avut posibilitate reală să dea în locațiune automobilul „Opel Astra”, iar contractul de locațiune era deja încheiat. Astfel ca urmare a rezultat un venit ratat, ce constituie lipsa obținerii unor foloase patrimoniale pe care partea vătămată le-ar fi obținut, lipsa de sporire a patrimoniului, deși acesta putea și trebuia să sporească, dacă nu ar fi fost săvârșită fapta ilicită.

Reclamantul a solicitat încasarea prejudiciului material în sumă de 118 397,9 lei care se formează din: suma de 61 335 lei cu titlu de lucrări de reparație a automobilului; suma de 57 062,9 lei cu titlul de prețul pieselor de schimb și a materialelor; suma datoriei la chiria automobilului 605 euro; venitul ratat în sumă de 128 000 lei; prejudiciului material în sumă de 25 375 lei sub forma ratelor de leasing financiar achitate de reclamantă după deteriorarea automobilului; cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5000 lei și cheltuieli de plata taxei de stat.

Prin hotărârea Judecătorei Hîncești, sediul Central din 12 iunie 2019, cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „Lencomauto”, a fost admisă parțial.

S-a încasat de la Budeac Diana în beneficiul S.R.L. „Lencomauto”: suma de 61 335 lei cu titlu de cheltuieli pentru lucrări de reparație a automobilului, suma de 57 062,9 lei cu titlu de cheltuieli pentru piesele de schimb și a materialelor pentru repararea automobilului, suma de 605 euro cu titlu de datorie pentru chiria automobilului, suma de 128 000 lei cu titlu de venit ratat, suma de 5 000 lei cheltuieli pentru serviciile avocatului, și cheltuielile legate de taxa de stat în sumă de 7 905, 00. În rest cererea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, instanța a conchis că, răspunderea Dianei Budeac pentru prejudiciul cauzat S.R.L. „Lencomauto”, este dovedit, și astfel, prin prisma art. 1416 Cod civil (în redacția de până la 01 martie 2019) instanța dispus încasarea prejudiciului adus automobilului „Opel Astra” cu nr. de înmatriculare C QZ 178

Cu referire la pretenția privind încasare a venitul ratat în mărime de 128 000 lei, instanța a reținut că, la 11 ianuarie 2016, S.R.L. „Lencomauto” a încheiat contractul de locațiune cu S.R.L. „Valedesign Cons”, prin care s-a obligat în calitate de locator, să transmită contra cost automobilul Opel Astra cu nr. de înmatriculare C XXX la 15 februarie 2016, la prețul chiriei pentru o zi de 400 lei.

Conform pct. 4.1 din Contractul de locațiune, termenul locațiunii s-a stabilit din 15 februarie 2016-21 decembrie 2016, adică pentru 320 zile.

Instanța a reținut că, actele cauzei confirmă faptul că, la acel moment S.R.L. „Lencomauto” a avut posibilitate reală să dea în locațiune automobilul Opel Astra, iar contractul de locațiune era deja încheiat.

Totodată, după comiterea accidentului rutier, Budeac Diana a întocmit recipisa la 30 ianuarie 2016 și s-a obligat să întoarcă datoria până la 15 februarie 2016, suma de 6 000 euro este scrisă în recipisă, deoarece prețul automobilului este de 5 500 euro plus 705 euro pentru chiria automobilului timp de 47 zile câte 15 euro/zi.

Reclamantul a așteptat ca Budeac Diana să repare în termeni cât mai rapizi automobilul, însă suma promisă nu a fost achitată, iar ca urmare Ursu Gheorghe a expediat notificare către S.R.L. „Valedesign-Cons”, în care a solicitat rezilierea contractului, fiind imposibilitate să-l execute.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 21 iunie 2019, avocatul Toncoglaz Irina acționând în interesele Dianei Budeac a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 12 iunie 2019 solicitând admiterea apelului declarat, casarea parțială a hotărârii, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere parțială a acțiunii și anume: încasarea datoriei pentru locațiunea automobilului în mărime de 400 euro, încasarea sumei de 30 000 lei cu titlu de achitarea cheltuielilor pentru procurarea pieselor de schimb, încasarea pentru serviciile avocatului 5000 lei și încasarea taxei de stat 3% din suma pretențiilor admise.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2020, s-a respins apelul declarat de Toncoglaz Irina în interesele Dianei Budeac și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 12 iunie 2019.

La 17 decembrie 2020, Budeac Diana a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2020 solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, în partea admiterii pretenției privind încasarea venitului ratat și emiterea unei hotărâri noi de respingere ca neîntemeiată a pretenției respective, încasarea de la Budeac Diana a sumei de 108 046,85 lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 605 euro cu titlu de datorie pentru chiria automobilului. În rest, respingerea acțiunii.

În motivare a invocat că, nu este de acord cu soluția instanței de apel. Atât instanța de apel cât și instanța de fond au interpretat eronat normele de drept material și au dat o apreciere greșită materialului probator.

Recurentul a indicat că, recunoaște că prejudiciului cauzat reclamantului constată din suma de 108 046,85 lei (echivalentul a 4850 euro) pe care este disponibilă să o achite, iar în rest nu recunoaște acțiunea.

Cu referire la pretenția privind încasare venitului ratat, recurenta a indicat că, este neîntemeiată.

Reclamantul nu poate pretinde compensație pentru venitul ratat în situația în care persoana nu a obținut venitul pentru pierderea căruia pretinde compensație.

În cadrul examinării cauzei nu a prezentat nici o probă care ar dovedea venitul ratat și nici faptul că anterior a obținut asemenea venituri. Reclamantul fiind o persoană juridică care desfășoară activitate de închiriere a autoturismelor era obligată să demonstreze ce venituri a obținut anterior din această activitate, prin prezentarea datelor din evidența contabilă.

Recurenta consideră că instanța nu a dat un răspuns tuturor criticilor invocate la examinarea apelului.

Ca temei de drept, a invocat prevederile art. 432 alin. (2)lit. a) din Codul de procedură civilă.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 15 octombrie 2020.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Potrivit scrisorii de comunicare, instanța de apel a expediat participanților la

proces decizia motivată la 30 octombrie 2020.

Cererea de recurs a fost declarată la 17 decembrie 2020, respectiv, în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Astfel, la 04 ianuarie 2021, instanța de recurs a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii, fiind recepționat la 11 ianuarie 2021, potrivit avizului de recepție (f.d. 10 Vol. II).

La 26 ianuarie 2021, S.R.L. „Lencomauto” a depus referință menționând că, recursul depus de Budeac Diana este neîntemeiat. Argumentele invocate țin doar de reaprecierea probelor și conține obiecții de fapt și de drept care deja au fost studiate și verificate de către instanțele inferioare, primind o apreciere corespunzătoare.

Argumentele recursului nu constituie temei de admisibilitate, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procesual. A pledat pentru inadmisibilitate recursului în temeiul art.433 lit. a) Cod de procedură civilă.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs

poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helters c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Budeac Diana, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Budeac Diana.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari

Nina Vascan

Victor Burduh

